

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at iværksætte en uvildig udredning af omstændighederne omkring flytning af beboerne i Illorsuit, med henblik på at sikre retssikkerhed hos de berørte tidligere beboere. Udredningen skal offentligt fremlægges til foråret 2027.

(Medlem af Inatsisartut Aki-Matilda Høegh-Dam, Naleraq)

Begrundelse:

Kald det hvad man vil, men beboerne i Illorsuit er blevet flyttet. Det er fakta.

Men det er som om de ansvarshavende siger både ja og nej til det.

Man siger, ifølge grundloven, ja til at indbyggere kan flytte til Illorsuit. Men hvis man flytter til Illorsuit vil der ikke rigtigt være almindeligt service fra det offentlige. Hvis der skulle være nogen som arbejdede for det offentlige, ville man sætte dem i fare, hvorfor der siges at der ikke kan ansættes personer til stillingerne, selvom de selvsamme personer ellers gerne må bo i Illorsuit¹.

Derved kan skoler og andre offentlige ydelser, som er underlagt det offentlige, ikke være tilgængelige. Så, hvis man har børn, og det barn er underlagt undervisningspligt i folkeskolen, kan forældrene risikere at få frataget barnet fordi man kan vurderes til at tilsidesætte barnets tarv.

Blot fordi man gerne vil bo i sit eget hjem og sit eget område. Det er mistænkeligt. Man bliver nødt til at få foretaget en dybdegående uvildig undersøgelse. Og undersøge om man skal sikre nogle sikkerhedsmæssige rettigheder ved en mulig beboelse i Illorsuit.

Ved en vedtagelse af beslutningsforslaget skal Naalakkersuisut pålægges at sikre en uvildig undersøgelse. Det er vigtigt at det er uvildigt, da det offentlige er dem som har ansvaret for den gældende situation, hvorfor de ikke skal undersøge sig selv.

Lukninger og affolkning af bygder og byer anses som noget der er fuldstændigt uacceptabelt i vores land. Det frembringer trauma i sjælen. Derfor anser jeg, at vi er nødsaget til at sikre

¹ Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 2025-110

en undersøgelse, som skal afdække om rettighederne er blevet sikret for de tidligere beboere fra Illorsuit.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Undersøgelsen forventes udmøntet men en omkostning på 3 mio. kr. nummeret til 12 måneder. Omkostningerne kan sammenlignes med en tidligere lignende forslag (FM2023/58), hvor der blandt andet står:

”Udredningen finansieres gennem oprettelse af hovedkonto på finansloven.

Til ansættelse af leder samt antal medhjælpere, rejser og tilkøb af assistance til gennemgang af dokumenter anslås omkostningerne at være på: I alt: 4,5 mio. DKK for 18 måneder/ 6 mio. DKK for 24 måneder.”

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv,
Ingen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

Der kan muligvis forventes en mindre væsentligt administrativ deltagelse af de berørte tidligere beboere i Illorsuit.